FÖRSLAG TILLÄGGSBESLUT
2022-09-27

HSN 2020-1423

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Ärende 6

Förslag om att godkänna Aleris Psykiatri AB:s förfrågan om att utföra ätstörningsvård i egna lokaler inom ramen för sitt avtal om psykiatrisk vård för vuxna med geografiskt områdesansvar i nordöstra länet

Personer med ätstörningar får idag vänta mycket länge med att få hjälp på grund av de långa vårdköerna. Som värst är läget i region Stockholm, där köerna till ätstörningsvården tredubblats under covid-19 pandemin. Anorexi är en särskilt allvarlig ätstörning med en tioprocentig dödlighet, vilket är den högsta dödligheten av alla psykiatriska diagnoser. Att få behandling i tid är imperativt för att sjukdomen inte ska förvärras, att vårdköerna kortas kan vara livräddande och hindra personer från att utveckla svårare sjukdom.

Det är därför positivt att aktören vill ta höjd för att bedriva mer ätstörningsvård i regionen. Problemet är att Aleris Psykiatri AB idag (i samma lokaler) bedriver vård för privatbetalande patienter, något som strider mot lagen om vård på lika villkor och som skapar incitament till att ta emot så kallade ”lönsamma patienter” som har råd att betala ur egen ficka, oavsett hur det medicinska behovet ser ut.

En rapport ifrån Vård och omsorgsanalys om privata sjukvårdsförsäkringar konkluderade att personer med privat sjukvårdsförsäkring i genomsnitt får vård snabbare (med kortare väntetider) än personer som får vård genom den offentligt finansierade vården, och att det sannolikt inte beror på att de i genomsnitt har större medicinska behov (Vård- och omsorgsanalys 2020:3).

Detta går helt emot portalparagrafen i den svenska hälso-och sjukvårdslagen som tydligt anger att den med störst behov ska ges företräde till vården.

Vill Aleris bidra med mer ätstörningsvård ska de inte samtidigt kunna ha en VIP-enhet för patienter som har möjlighet att betala privata sjukvårdsförsäkringar eller finansierar sin vård med egen betalning.
På vilka grunder kommer patienter då att prioriteras när det finns två parallella kösystem, ett med privatbetalande och ett regionfinansierat?

Förutom att privata sjukförsäkringar inte är förenliga med principerna om vård efter behov på lika villkor, riskerar de dessutom att strida mot människorättsprincipen, som innebär att faktorer som tex inkomst och ålder inte ska vara avgörande för tillgången till eller kvaliteten på vården (prop. 1996/97:60). I praktiken påverkar sådana faktorer vilka som har privat sjukförsäkring eller inte, vilket i sin tur påverkar väntetider och utbud (Vård- och omsorgsanalys 2020:3).

Alla ska ha rätt till lika vård oavsett vilka ekonomiska förutsättningar man har och Vänsterpartiet yrkar därför att vårdgivare som sluter avtal med regionen inte får ta emot patienter vars vård finansieras med privata sjukvårdsförsäkringar.

Därför föreslår Vänsterpartiet följande tilläggsbeslut:

att i avtalet med Aleris Psykiatri AB ställa krav på att vårdgivaren inte får ta emot patienter vars vård finansieras med försäkringar eller privat egenfinansiering.